

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Τετάρτη 15 Απριλίου 2026
Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Α. ΔΙΑΓΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§11-12

Καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτως διόκηκα· περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπιεικειᾶς, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθαι μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιούντας καὶ ψευδομένους. Καίτοι δὴλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ. Ἐτι δ', ὦ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδείξαι περὶ ἐμοῦ δύναίτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγεννημένην· καίτοι ἐτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιούτους ἀγῶνας καθεστηκότας. Πρὸς τοίνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἷον ἐμαυτὸν παρέχω τῇ πόλει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. α. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «Σωστό», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «Λάθος», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 4) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις λέξεις/φράσεις του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 4):

1. Ο Μαντίθεος διατηρούσε φιλικές σχέσεις με άτομα που είχαν άσωτη ζωή.
2. Κατά τον Μαντίθεο, οι νέοι που επιδίδονταν σε ακολασίες, διέδιδαν ψευδείς φήμες εναντίον του και τον συκοφαντούσαν.
3. Ο Μαντίθεος υποστηρίζει ότι έχει εμπλακεί τόσο σε ιδιωτική, όσο και σε δημόσια δίκη.
4. Ο Μαντίθεος ισχυρίζεται ότι άλλοι Αθηναίοι ήταν φιλόδοκοι.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026
Β' ΦΑΣΗ**E_3.ΑΡΛ2Α(ε)**

β. «καίτοι δήλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ»: Σε τι ακριβῶς αναφέρεται ο Μαντίθεος με την οριστική αντωνυμία τῶν αὐτῶν; (μονάδες 2)

Μονάδες 10

B1. Ποια στοιχεία της κοινωνικής ζωής του Μαντιθέου υπάρχουν στο κείμενο και με ποιες λέξεις ή φράσεις αναφέρεται ο Μαντίθεος σε αυτά;

Μονάδες 10**ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ****Λυσίας, Κατὰ σιτοπωλῶν §§13.5-15.1**

Ο λόγος *Κατὰ σιτοπωλῶν* είναι ρητορικός δικανικός λόγος του Λυσία που ανήκει στην κατηγορία των καταγγελτικών λόγων του. Γράφτηκε για λογαριασμό του κατηγορούμενου περίπου το 386 π.Χ. και εκφωνήθηκε ενώπιον της Ηλιαίας εναντίον κυρίως των σιτοπωλῶν και λιγότερο των σιτεμπόρων για λαθραία εισαγωγή σίτου και αισχροκέρδεια.

Ωστόσο όλοι γνωρίζετε ότι αυτοί είναι οι τελευταίοι που δικαιούνται να προβάλλουν παρόμοιους ισχυρισμούς. Γιατί τα συμφέροντά τους είναι αντίθετα από τα συμφέροντα των άλλων. Γιατί τότε κερδίζουν περισσότερα, όταν φτάσει στην πόλη η είδηση για κάποια συμφορά και πωλούν ακριβό το σιτάρι. Με τόση χαρά μάλιστα βλέπουν τις δικές σας συμφορές, ώστε κάποιες τις πληροφορούνται πριν από τους άλλους, και κάποιες τις χαλκεύουν οι ίδιοι διαδίδοντας ή ότι χάθηκαν τα πλοία στον Πόντο, ή ότι συνελήφθησαν από τους Λακεδαιμόνιους όταν απέπλεαν, ή ότι έχουν κλείσει τα λιμάνια, ή ότι πρόκειται να καταγγελθούν οι συνθήκες. Και έχουν φτάσει σε τέτοιο σημείο εχθρότητας, ώστε συνωμοτούν εναντίον σας σε κρίσιμες στιγμές ταυτόχρονα με τους εχθρούς.

Μτφρ. Θ.Κ. Στεφανόπουλος

χαλκεύουν: κατασκευάζουν

B2. Σε ποιο φαινόμενο που αποτελούσε πληγή για τη δημόσια ζωή της αρχαίας Αθήνας, αναφέρονται και τα δύο κείμενα (διδαγμένο και παράλληλο);

Μονάδες 10

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΑΡΛ2Α(ε)

B3. Να συμπληρώσετε τα παρακάτω κενά με λέξεις σύμφωνα με την εισαγωγή του σχολικού βιβλίου:

1. Ο (**Πλάτων/Γοργίας**) αρνείται να χαρακτηρίσει επιστήμη ή τέχνη τη ρητορική, αφού δεν έχει καθορισμένο αντικείμενο να διδάξει ούτε αξιόπιστη μέθοδο.
2. Κατ' αυτόν είναι απλώς μια (**εμπειρία/προσπάθεια**), μια ικανότητα, ένα όργανο μόνον απάτης στον χωρίς ηθικούς φραγμούς αγώνα του δημόσιου βίου.
3. Ο ρήτορας, ακόμη και αθέλητα, οδηγείται στην (**αλήθεια/απάτη**), αφού δεν έχει γνώση («έπιστήμην»), αλλά γνώμη μονάχα («δόξαν») για το θέμα με το οποίο τυχόν ασχολείται.
4. Οι (**δικανικοί/συμβουλευτικοί**) είναι λόγοι πολιτικοί που εκφωνούνται στις συνελεύσεις του λαού. Μ' αυτούς παρέχονται συμβουλές για το μέλλον. Ο ρήτορας προτρέπει ή αποτρέπει τον λαό με σκοπό την επίτευξη του συμφέροντος ή την αποφυγή πολιτικών σφαλμάτων.
5. Στην Αθήνα οι πολιτικές αγορεύσεις γίνονταν ενώπιον της (**Ηλιαίας/Εκκλησίας του Δήμου**) η οποία αποφάσιζε για τα πιο σοβαρά θέματα του κράτους, όπως η κήρυξη πολέμου, η υπογραφή ειρήνης, η σύναψη και διάλυση συμμαχιών, η ψήφιση νόμων, τα δημόσια οικονομικά κ.λπ.
6. Δικαίωμα λόγου και ψήφου είχαν σ' αυτήν όλοι οι (**γνήσιοι/ενήλικες**) («ἐξ ἁμφοῖν γονέοιν») Αθηναίοι πολίτες από το εικοστό έτος της ηλικίας τους, αν δεν τους είχαν αφαιρεθεί τα πολιτικά δικαιώματα.
7. Επειδή νόμος όριζε ότι οι διάδικοι ήσαν υποχρεωμένοι να αγορεύουν αυτοπροσώπως και, αν υπήρχε συνήγορος, να δευτερολογεί, οι ενδιαφερόμενοι κατέφευγαν στους «.....» (**λογογράφους/δικηγόρους**).
8. Αυτοί ήσαν έμπειροι (**πολιτικοί/δικανικοί**) ρήτορες που, με το αζημίωτο φυσικά, έγραφαν τα κείμενα των λόγων τα οποία ήσαν υποχρεωμένοι οι διάδικοι να αποστηθίσουν και να απαγγείλουν στο δικαστήριο.
9. Τα ενθυμήματα, (**βραχυλογικοί/μακροσκελείς**) συνήθως συλλογισμοί οι οποίοι, ανάλογως των προτάσεων, των δεδομένων δηλ. στα οποία στηρίζονται, δίδουν συνήθως (**πιθανά/ προφανή**), αλλά και ασφαλή κάποτε συμπεράσματα, αν βέβαια τα περιστατικά στα οποία αναφέρονται είναι πράγματι ακριβή.

Μονάδες 10

B4. α) Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με ομόρριζα (απλά ή σύνθετα) του ρηματικού τύπου **είχον**, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους (μονάδες 5):

- Τα επιχειρήματά του δεν είχαν καμία με το θέμα.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΑΡΛ2Α(ε)

- Όταν ο καταναλωτής καθυστερεί την εξόφληση του λογαριασμού ύδρευσης, η νερού μπορεί να διακοπεί.
- Το μας συμμετείχε στους μαθητικούς αθλητικούς αγώνες.
- Μπορείς να του εμπιστευτείς το μυστικό σου, είναι
- Εκ των υστέρων ένιωθε για τη βάνουση συμπεριφορά του.

β) Να βρείτε στο αρχαίο διδαγμένο κείμενο που σας δίνεται μία ετυμολογικά συγγενή λέξη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **συννοικία, ευτυχώς, παράδειγμα, κατάσταση, επισκέπτης**. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

Β. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ τοῦ ἀδυνάτου, 9-10

Ο ομιλητής, άνθρωπος με φυσική αναπηρία, μιλώντας στη Βουλή των Πεντακοσίων, προσπαθεί να διατηρήσει το δικαίωμα να λαμβάνει το ετήσιο χρηματικό επίδομα που χορηγούσε το δημόσιο ταμείο στους ανάπηρους και τους φτωχούς.

[9] Δοκεῖ δέ μοι τῆς πενίας τῆς ἐμῆς τὸ μέγεθος ὁ κατήγορος ἂν ἐπιδεῖξαι σαφέστατα μόνος ἀνθρώπων. Εἰ γὰρ ἐγὼ κατασταθῆς χορηγὸς τραγωδοῖς προκαλεσαίμην αὐτὸν εἰς ἀντίδοσιν, δεκάκις ἂν ἔλοιτο χορηγήσαι μᾶλλον ἢ ἀντιδοῦναι ἅπαξ. καὶ πῶς οὐ δεινὸν ἐστὶ νῦν μὲν κατηγορεῖν ὡς διὰ πολλὴν εὐπορίαν ἐξ ἴσου δύναμαι συνεῖναι τοῖς πλουσιωτάτοις, εἰ δέ ὢν ἐγὼ λέγω τύχοι τι γενόμενον, ὁμολογεῖν τοιοῦτον εἶναι; καὶ τί πονηρότερον;

[10] Περί δέ τῆς ἐμῆς ἱπικῆς, ἥς οὗτος ἐτόλμησε μνησθῆναι πρὸς ὑμᾶς, οὔτε τὴν τύχην δείσας οὔτε ὑμᾶς αἰσχυνθεῖς, οὐ πολὺς ὁ λόγος. Ἐγὼ γάρ, ὦ βουλή, πάντας οἶμαι τοὺς ἔχοντάς τι δυστύχημα τοῦτο ζητεῖν καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν, ὅπως ὡς ἀλυπότατα μεταχειριοῦνται τὸ συμβεβηκὸς πάθος. ὦν εἰς ἐγὼ, καὶ περιπεπτωκὼς τοιαύτη συμφορᾷ ταύτην ἐμαυτῷ ῥαστώνην ἐξηῦρον εἰς τὰς ὁδοὺς τὰς μακροτέρας τῶν ἀναγκαίων.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ἀλυπότατα: Ο υπερθετικός βαθμός του επιρρήματος ἀλύπως = λιγότερο λυπηρά/ανώδυνα.

ἡ ῥαστώνη: ραθυμία, νωθρότητα, χαλαρότητα, αδράνεια

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να αποδώσετε το παρακάτω απόσπασμα στη νέα ελληνική: «*Δοκεῖ δέ μοι τῆς πενίας ... ὁμολογεῖν τοιοῦτον εἶναι;*»

Μονάδες 20

Γ2. Με ποια επιχειρήματα ο ομιλητής αντικρούει τις κατηγορίες για τη χρήση ίππου κατά τις μετακινήσεις του;

Μονάδες 10

Γ3. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

σαφέστατα: το επίρρημα στον συγκριτικό βαθμό

τύχοι: β' πληθυντικό, Οριστική Μέλλοντα, Ενεργητική φωνή

ἀντίδοσιν: δοτική πληθυντικού

τοιαύτη συμφορᾷ: αιτιατική πληθυντικού

συνεῖναι: απαρέμφατο Μέλλοντα

ἐτόλμησε: γ' πληθυντικό Οριστική Ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται

μνησθῆναι: β' ενικό Προστακτική στον χρόνο και στη φωνή που βρίσκεται

περιπεπτωκώς: αιτιατική ενικού στο γένος που βρίσκεται

ἐξηῦρον: τον ίδιο τύπο στην Ευκτική στον ίδιο χρόνο

Μονάδες 10

Γ4. α. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις ή φράσεις του κειμένου:

χορηγὸς: είναιστο.....

ἢ ἀντιδοῦναι: είναιστο.....

γενόμενον: είναιστο.....

ζητεῖν: είναιστο.....

(Μονάδες 4)

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026
Β' ΦΑΣΗ**E_3.ΑΡλ2Α(ε)**

Γ4. β. «εἰ γὰρ ἐγὼ κατασταθεὶς χορηγὸς τραγωδοῖς προκαλεσαίμην αὐτὸν εἰς ἀντίδοσιν, δεκάκις ἂν ἔλοιτο χορηγήσαι μᾶλλον ἢ ἀντιδοῦναι ἅπαξ»: Να αναγνωρισθεῖ το εἶδος του υποθετικού λόγου και να μετατραπεί στο μη πραγματικό.

(Μονάδες 6)

Μονάδες 10

Οι ασκήσεις Α1.α, Α1.β και Β4.β) ἔχουν ἀντληθεῖ ἀπὸ τὸ θέμα 17190 τῆς Τράπεζας Θεμάτων. Ἡ ἀσκηση Β2 ἔχει ἀντληθεῖ ἀπὸ τὸ θέμα 20589 τῆς Τράπεζας Θεμάτων. Ἡ ἀσκηση Β4.α) ἔχει ἀντληθεῖ ἀπὸ τὸ θέμα 19195 τῆς Τράπεζας Θεμάτων.